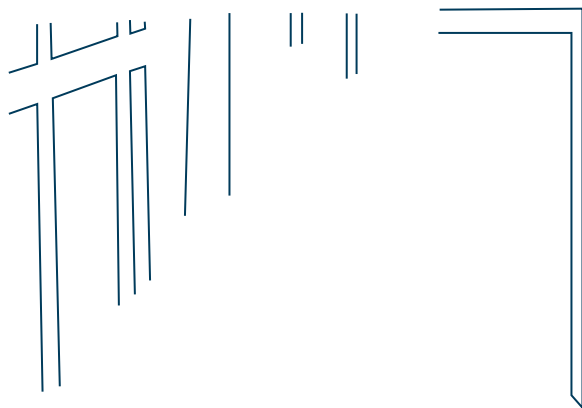
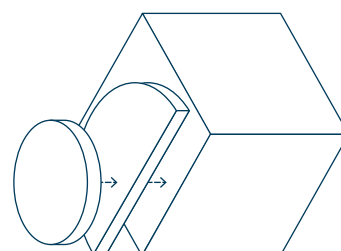
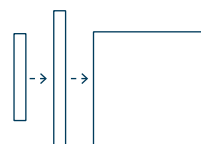
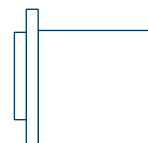
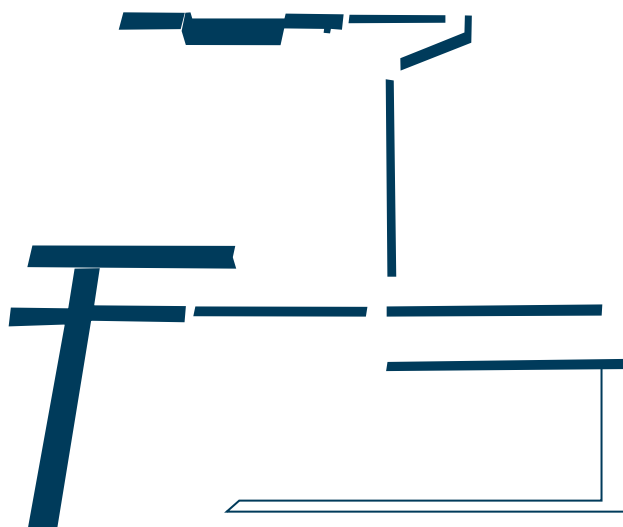

VERANTWOORDINGS- ORGAAN **2022** JAARVERSLAG

PMT **pensioenfonds**
Metaal & Techniek

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord	3
2	Samenstelling, doel en werkwijze verantwoordingsorgaan	4
3	Mei 2022: een nieuw verantwoordingsorgaan	6
4	Verslagjaar 2022	8
5	Oordeel bestuurlijk handelen	13
6	Contact met het verantwoordingsorgaan	21
	Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan PMT 2022	22

1 VOORWOORD

In het verantwoordingsorgaan (vo) zitten 16 vertegenwoordigers met een binding met de sector Metaal en Techniek die namens werknemers, gepensioneerden en werkgevers het bestuur beoordelen op het gevoerde beleid en de keuzes die het bestuur maakt voor de toekomst. Dit oordeel wordt opgenomen in het algemene jaarverslag van PMT.

Zowel de raad van toezicht als het bestuur van PMT leggen verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan. Als vo vinden we het belangrijk dat wij zelf verantwoording afleggen aan de mensen voor wie we deze taak uitvoeren, namelijk de deelnemers, gepensioneerden en werkgevers in onze mooie sector. Dat is de reden dat wij dit jaarverslag uitbrengen waarin wij ons verantwoorden over wat we in het jaar 2022 hebben gedaan.

Het vo van PMT krijgt ondersteuning van het bestuursbureau van PMT. Ik ben ook in 2022 weer onder de indruk van de toewijding, het geduld en de inzet waarmee deze medewerkers hun werk doen voor ons.

In 2022 zijn er verkiezingen geweest voor zowel de gepensioneerden als (actieve) deelnemers in het vo. De animo om zitting te nemen was overweldigend. Helaas was de opkomst bij de verkiezingen minder dan gehoopt en verwacht. Een taak voor ons en het bestuur om de komende periode te bekijken wat we kunnen doen om de opkomst bij de volgende verkiezingen te verhogen.

Ik dank de vo-leden die niet zijn teruggekeerd in het nieuwe vo voor hun jarenlange inzet en zie uit naar een mooie nieuwe periode met het nieuwe vo. In dit kader wil ik speciaal Sjef Marcelis bedanken voor zijn jaren als vice-voorzitter tot mei 2022. Sjef heeft ervoor gekozen zich niet herkiesbaar te stellen voor deze rol. Het vo heeft mij herkozen als voorzitter en Rob Bernsen als nieuwe vice-voorzitter. Ik kijk uit naar een goede samenwerking met Rob en we hebben samen de intentie uitgesproken om het vo weer verder te brengen.

De nieuwe vo-leden zijn direct gestart met een opleiding om de noodzakelijke kennis op te doen. De nieuwe wet Toekomst Pensioenen is nog niet door de Eerste Kamer aangenomen, maar de planning is wel dat de sociale partners in de sector Metaal en Techniek samen met PMT de belangrijkste keuzes in 2023 moeten maken. Het vo heeft op een aantal zaken een adviesrecht. Dit betekent dat we de gemaakte keuzes beoordelen en daar onze mening over geven.

De komende jaren staan er dus veel belangrijke onderwerpen op de agenda van het vo. We hebben het bestuur daarom alvast gevraagd om in artikelen en op de website meer aandacht te geven aan het vo: zowel aan het vo zelf als aan de inhoud van de gegeven adviezen.

Het vo heeft in 2022 vrijwel maandelijks met het bestuur vergaderd. De voorzitters zijn altijd zeer open naar ons. De werknemersvoorzitter Jos Brocken heeft zijn maximale zittingstermijn bereikt en is per 31 december 2022 gestopt. Bij deze wil ik Jos bedanken voor alles wat hij heeft gedaan voor het fonds en voor de goede samenwerking met het vo. Tevens wens ik zijn opvolger Eunice Bronswijk veel succes en plezier toe bij haar nieuwe functie en kijk ik uit naar een goede samenwerking.

Namens alle leden van het verantwoordingsorgaan,

M. de Koomen
Voorzitter verantwoordingsorgaan

2 SAMENSTELLING, DOEL EN WERKWIJZE VERANTWOORDINGSORGAAN

Het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigt de deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers bij PMT.

SAMENSTELLING

In totaal hebben er zestien personen zitting in het vo: drie leden namens werkgevers, vijf namens gepensioneerden en acht namens actieve werknemers en werknemers die nu buiten de sector Metaal en Techniek werken.

VERANTWOORDINGSORGAAN PMT

3 LEDEN NAMENS WERKGEVERS	5 LEDEN NAMENS GEPENSIONEERDE DEELNEMERS	8 LEDEN NAMENS WERKNEMERS EN EX-WERKNEMERS

WERKGROEPEN

Om bepaalde onderwerpen voldoende aandacht te kunnen geven en voor te kunnen bereiden voor de vergaderingen, heeft het vo werkgroepen ingesteld.

Binnen het vo waren er in 2022 drie werkgroepen actief:

- **Werkgroep Communicatie Verantwoordingsorgaan**
Deze werkgroep houdt zich bezig met de mogelijkheden om de communicatie vanuit het vo met deelnemers te ontwikkelen en vorm te geven.
- **Werkgroep Werkwijze Verantwoordingsorgaan**
Met deze werkgroep werkt het vo doorlopend aan het verbeteren van de eigen werkwijze.
- **Werkgroep Pensioenen**
Deze werkgroep is ingesteld na de installatie van het nieuwe verantwoordingsorgaan, met het oog op de ontwikkelingen rondom de wet Toekomst Pensioenen.

DOEL VERANTWOORDINGSORGAAN

Het doel van het verantwoordingsorgaan is het toezien op een juiste uitvoering van de pensioenregeling voor alle betrokkenen. Het vo kijkt daarbij of het bestuur van PMT in zijn besluitvorming een evenwichtige afweging maakt van de belangen van alle deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.

Het bestuur moet dus uitleggen waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt, wat dit betekent voor de belangen van de verschillende groepen, welke opties het bestuur heeft bekeken en waarom het bestuur niet voor die andere opties heeft gekozen.

Het vo beoordeelt deze besluiten en sluit dit elk jaar af met een algemeen oordeel over de manier waarop het bestuur van PMT heeft gehandeld.

ADVIESRECHT

Het vo vormt zich gedurende het jaar een oordeel over het handelen van het bestuur.

Het vo heeft ook adviesrecht over een aantal onderwerpen:

- Premievaststelling
- Uitvoeringsovereenkomst (de manier waarop de pensioenafspraken worden uitgevoerd)
- Communicatiebeleid en klachtenprocedure
- Beloningsbeleid leden bestuursorganen
- Vaststellen van de profielschets voor de leden van de raad van toezicht
- De manier waarop het intern toezicht is geregeld

Het adviesrecht houdt in dat het bestuur pas een besluit kan nemen nadat het vo een advies hierover heeft gegeven. We streven ernaar dat de adviezen door alle vo-leden worden gesteund.

ONDERSTEUNING

Het verantwoordingsorgaan wordt ondersteund door een secretaris vanuit PMT. Ook zijn tijdens elke vergadering deskundigen van PMT aanwezig om onderwerpen inhoudelijk toe te lichten. Waar nodig organiseren we ook extra kennissessies. Die vinden meestal online plaats.

WERKWIJZE VERANTWOORDINGSORGAAN

Het verantwoordingsorgaan heeft ook in 2022 de werkwijze van voorgaande jaren gevolgd. Dit houdt in dat de reguliere vergaderingen uit twee delen bestaan.

In de ochtend komen onderwerpen aan de orde waarvan het verantwoordingsorgaan vindt dat het belangrijk is om meer informatie over te krijgen, zodat het vo zich daar een oordeel over kan vormen. Dat gebeurt in de vorm van presentaties of toelichtingen van medewerkers van het bestuursbureau van PMT. Soms worden externe deskundigen uitgenodigd.

Het gaat dan om actuele zaken of onderwerpen die in de nabije toekomst op de agenda van het verantwoordingsorgaan zullen komen te staan. Daarnaast wordt in het ochtenddeel besproken welke vragen de leden van het verantwoordingsorgaan hebben voor het bestuur van PMT en of er thema's zijn die het vo proactief onder de aandacht wil brengen van het bestuur.

's Middags schuift een delegatie van het PMT-bestuur aan in de vergadering. De bestuursleden vertellen over de actuele thema's die op de bestuurstafel liggen. Ook lichten zij de genomen beleidsbesluiten toe. Daarnaast is er ruimte om met elkaar te sparren over ontwikkelingen in de pensioensector en komen de vragen van het verantwoordingsorgaan aan de orde.

De gesprekken met het bestuur vinden plaats in een goede sfeer, waarin openheid en respect hoog in het vaandel staan. Hierdoor is het makkelijk om kritische vragen te stellen, opmerkingen te maken en aanbevelingen te doen, waar serieus op wordt ingegaan.

Het verantwoordingsorgaan voert elk jaar onder externe begeleiding een zelfevaluatie uit. In deze zelfevaluaties kijken we hoe wij als orgaan functioneren en waar we winst kunnen behalen.

3 MEI 2022: EEN NIEUW VERANTWOORDINGSORGAAN

Conform de statuten van het Pensioenfonds Metaal en Techniek kent het verantwoordingsorgaan een zittingsperiode van vier jaar. De termijn van het vorige VO liep tot 2022. Leden van het VO mogen maximaal drie keer zitting nemen in het VO.

Het zittende verantwoordingsorgaan heeft het bestuur geadviseerd over de opzet van de verkiezingen en is betrokken geweest bij de uitvoering daarvan. De verkiezingen zijn gehouden onder auspiciën van een verkiezingscommissie waarin naast een bestuurslid twee leden van het verantwoordingsorgaan zitting hadden die geen kandidaat waren in deze verkiezingen.

Na diverse oproepen via de communicatiemiddelen van PMT meldden zich 29 kandidaten (al dan niet verenigd in een lijst) voor de 5 zetels namens de pensioengerechtigden en 24 kandidaten voor de 8 zetels namens de actieve deelnemers. De opkomst voor de verkiezingen was jammer genoeg teleurstellend: slechts een beperkt aantal deelnemers van PMT heeft een stem uitgebracht.

De verkiezingen hebben in maart 2022 plaatsgevonden. Er zijn 4 vertegenwoordigers namens de deelnemers en 3 vertegenwoordigers namens de pensioengerechtigden herkozen en er zijn 6 nieuwe leden geïnstalleerd, waarvan 3 vrouwen. De 3 leden namens de werkgevers zijn herbenoemd. Met deze verkiezingsuitslag blijft niet alleen de opgebouwde kennis voor het VO behouden, maar is door de komst van een aantal nieuwe leden ook de continuïteit in de toekomst mogelijk gemaakt. Daarnaast zorgt de diversificatie in de samenstelling voor een breder perspectief. Het nieuwe VO is in mei 2022 geïnstalleerd.

In de periode mei – september 2022 hebben de nieuwe leden een inwerkprogramma gevolgd, waaronder de opleiding Fundament voor Verantwoordingsorganen van de Stichting Pensioenopleidingen (SPO). Daarnaast kregen alle nieuwe VO-leden een ‘(inwerk)buddy’ in de persoon van een herkozen VO-lid.

EVEN VOORSTELLEN!

Op onze websitepagina stelt elk vo-lid zich voor, met een korte toelichting wat voor hem of haar belangrijke aandachtspunten zijn in het verantwoordingsorgaan. In de bijlage bij dit jaarverslag is ook een overzicht opgenomen van alle vo-leden tot mei 2022 en na mei 2022.

VERTEGENWOORDIGERS NAMENS DE WERKNEMERS

Marco de Koomen,
voorzitter VO
CNV

Edwin Helwerda, Lid VO
Actief Deelnemers Belang
Metaal & Techniek

Rudy Kleine, Lid VO
FNV

Caroline Koekkoek, Lid VO
Op persoonlijke titel

Leo Rolf, Lid VO
Actief Deelnemers Belang
Metaal & Techniek

Suzanne Sanders, Lid VO
Op persoonlijke titel

Joshua Tourrich, Lid VO
Actief Deelnemers Belang
Metaal & Techniek

Gerrit Verberne, Lid VO
FNV

VERTEGENWOORDIGERS NAMENS DE PENSIOENGERECHTIGDEN

Rob Bernsen,
vice-voorzitter VO
VG-PMT

Peter Borgman, Lid VO
FNV

Sjef Marcelis, Lid VO
VG-PMT

Ruud Nieuwenhuis, Lid VO
Op persoonlijke titel

Anita Wieman- Hesterman,
Lid VO
Op persoonlijke titel

VERTEGENWOORDIGERS NAMENS DE WERKGEVERS

Martin van den Bos, Lid VO
Federatie Werk-
geversorganisaties Techniek

René Carton, Lid VO
Federatie Werk-
geversorganisaties Techniek

Jan Alfons Vaas, Lid VO
Federatie Werk-
geversorganisaties Techniek

4 VERSLAGJAAR 2022

In 2022 zijn wij als verantwoordingsorgaan als volgt bijeengekomen:

- 13 reguliere vergaderingen
- 1 themadag over het nieuwe pensioenstelsel
- 1 gezamenlijke themadag met het bestuur over het nieuwe pensioencontract en het daaruit voortvloeiende beleggingsbeleid
- 1 zelfevaluatie over het eigen functioneren van het verantwoordingsorgaan
- 3 bijeenkomsten met de raad van toezicht (voltallige VO) en 1 gesprek in het kader van de consultatieronde van de raad van toezicht (voorzitter en vice-voorzitter VO)

Daarnaast hebben de werkgroepen van het VO regelmatig bijeenkomsten gehad.

OVERLEG RVT

In 2022 is het contact met de raad van toezicht geïntensiveerd. Naast de twee jaarlijkse contactmomenten over de consultatieronde en het verslag van bevindingen is de rvt dit jaar een keer extra aangeschoven om hun visie op de belangrijkste ontwikkelingen in de pensioensector te delen. Daarnaast maakten de VO-voorzitters deel uit van de consultatieronde van de rvt, waarin de rvt gesprekken voert met de diverse stakeholders van PMT. Dit betreft gesprekken met o.a. bestuursleden, directie en medewerkers van het bestuursbureau, directie uitvoeringsorganisatie MN, externe accountant en externe actuaris. Ook heeft informeel overleg plaatsgevonden tussen de voorzitters van de rvt en het VO.

OPLEIDING EN KENNISONTWIKKELING

Naast het inwerkprogramma voor nieuwe VO-leden is er in de reguliere vergaderingen en via extra online sessies ruimte geweest voor het verhogen van het kennisniveau van zowel de herkozen als de nieuwe leden. De nadruk lag daarbij onder meer op kennis over het nieuwe pensioenstelsel en het beleggingsbeleid van PMT.

Daarnaast hebben alle VO-leden een abonnement op het kennisplatform SPO Perform waarin een uitgebreid scala aan onderwerpen – zowel op pensioen- als vermogensbeheer- vlak – wordt uitgelegd aan de hand van micro-learnings, filmpjes en papers. In het licht van het nieuwe pensioenstelsel organiseert de Pensioenfederatie regelmatig webinars, gericht op de rol van het verantwoordingsorgaan in de besluitvorming over het nieuwe pensioenstelsel. Deze webinars helpen het VO bij de oordeelsvorming over de WTP.

In april 2022 is een inhoudelijke themadag georganiseerd over het nieuwe pensioenstelsel voor het verantwoordingsorgaan. Tijdens deze dag hebben medewerkers van PMT de ontwikkelingen hierover geschetst en is een eerste aanzet gedaan over de punten die van belang zijn voor het verantwoordingsorgaan bij de beoordeling van beleidsbesluiten die het bestuur neemt voor de overgang naar het nieuwe stelsel.

In het kader van kennismaking en verdere verdieping werd in september een gezamenlijke themadag voor het verantwoordingsorgaan en het bestuur gehouden waarbij het nieuwe pensioencontract en het daaruit voortvloeiende beleggingsbeleid centraal stonden.

Verder heeft het VO contact gezocht met SPO om de mogelijkheden van een eigen kanaal voor het VO te realiseren. De gedachte hierachter is om de kennis van SPO Perform te koppelen aan de VO-vergaderstukken. Dit wordt in 2023 verder uitgewerkt.

ACTIVITEITEN WERKGROEPEN 2022

WERKGROEP WERKWIJZE

Voor deze werkgroep ligt de focus op het monitoren of de werkzaamheden van het vo conform de vastgestelde werkwijze worden uitgevoerd. Daarnaast worden signalen vanuit het vo die kunnen leiden tot een aanpassing van de werkwijze doorvertaald naar voorstellen die na goedkeuring door het vo – en indien nodig accordering door het PMT-bestuur – geïmplementeerd zullen worden. Na de verkiezingen heeft het nieuwe vo een aantal wijzigingen voorgesteld betreffende o.a. de verkiezingen van de (vice) voorzitter van het vo en de voordracht van de bestuursleden namens gepensioneerden. De werkgroep zal, na het accorderen van deze voorstellen door het bestuur, de werkwijze hieraan aanpassen en bezien of er nog wijzigingen moeten worden aangebracht in de werkwijze op andere onderdelen. De werkgroep verwacht e.e.a. voor 2024 af te ronden en voor te leggen aan het vo.

WERKGROEP COMMUNICATIE

Na de verkiezingen is de werkgroep Communicatie opnieuw samengesteld. Tijdens de eerste meeting hebben we de doelstellingen die we als werkgroep belangrijk vinden vastgesteld. Eén van de doelstellingen is het vergroten van de bekendheid van het vo. Hiernaast zullen we als werkgroep kritisch zijn over de informatievoorziening vanuit het bestuur en ze wijzen op eventuele omissies wanneer wij die waarnemen.

Ook zijn wij een eerste aanspreekpunt voor het fonds als het gaat over communicatie naar de deelnemers. Dit zal zeker belangrijk zijn gezien de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

WERKGROEP PENSIOENEN

De werkgroep Pensioenen is na de installatie van het nieuwe vo ingesteld en richt zich met name op de manier waarop PMT de nieuwe pensioenwet gaat invoeren. De werkgroep heeft naar aanleiding van de wetsvoorstellen vragen geformuleerd voor het bestuur die zowel mondeling als schriftelijk zijn beantwoord.

ONDERWERPEN IN DE VERGADERINGEN

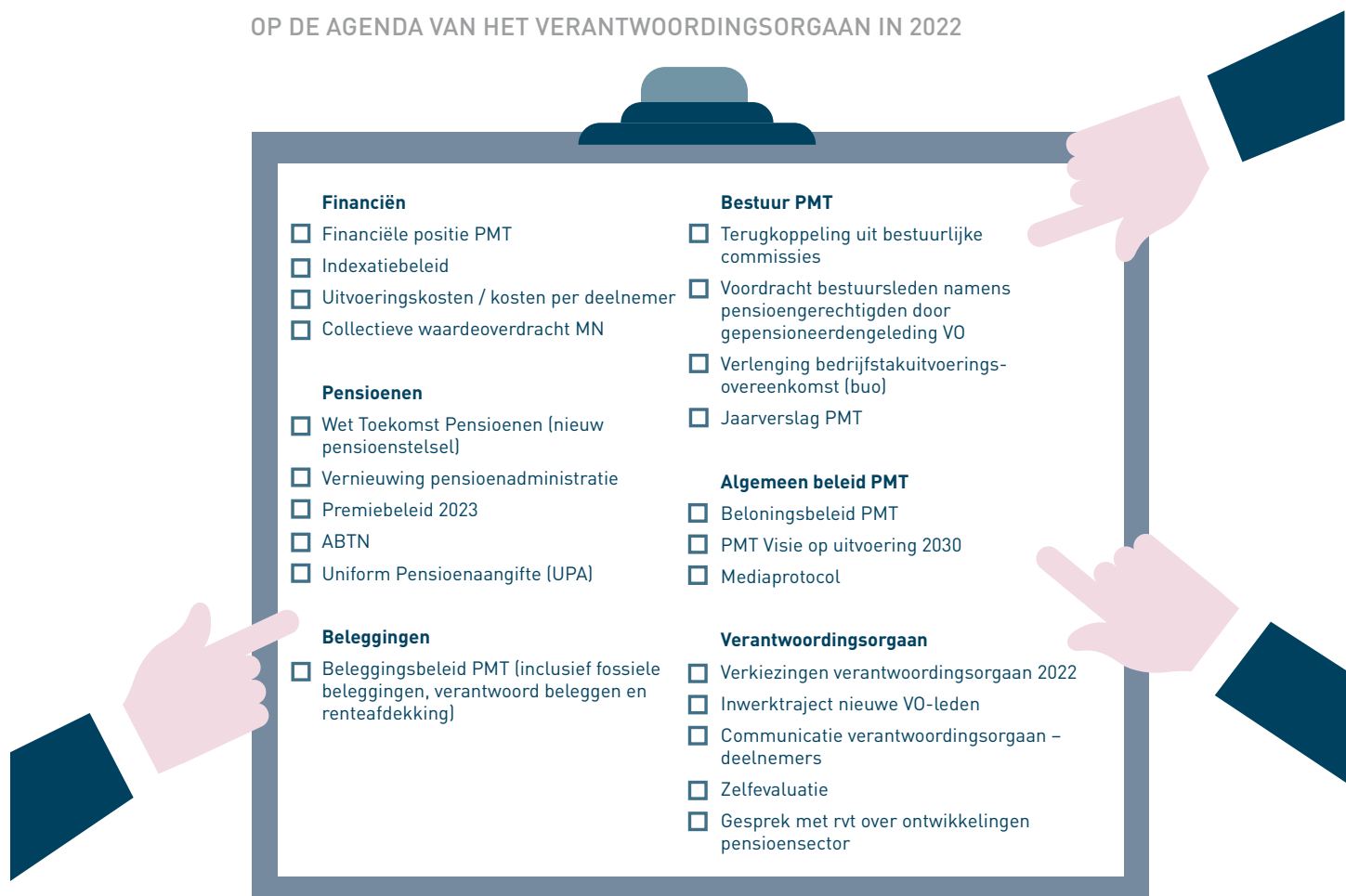
Eén van de belangrijkste onderwerpen voor het verantwoordingsorgaan is en blijft de financiële positie van PMT, ook met het oog op de invoering van het nieuwe pensioenstelsel. Hoewel het bestuur van PMT besloot tot twee indexaties (per 1 oktober 2022 en per 1 januari 2023) is dit niet voldoende om de hoge inflatie te compenseren waarmee werknemers en pensioengerechtigden in de sector te maken hebben.

Een ander punt dat elke vergadering op de agenda stond in 2022 betreft de vernieuwing van het pensioenstelsel. Het verantwoordingsorgaan wordt elke vergadering bijgepraat over de ontwikkelingen op dat vlak. Er is een specifieke planning voor het vo opgesteld waarmee het vo inzichtelijk heeft op welke momenten er iets van het vo wordt verwacht. Onderwerp van gesprek in de vergaderingen is op welke wijze het vo de verschillende elementen van de besluitvorming wil beoordelen. Daarnaast blijft het vo onverminderd aandacht vragen voor transparante, volledige en tijdige communicatie naar de achterban over het nieuwe pensioenstelsel.

In 2022 was ook de vernieuwing van de pensioenadministratie onverminderd een aandachtspunt voor het verantwoordingsorgaan. Het VO staat nog steeds positief tegenover de samenwerking die uitvoeringsorganisatie MN is aangegaan met PGGM en de daaruit voortvloeiende implementatie van een nieuw administratiesysteem. Het VO is gedurende 2022 tijdens elke vergadering met het bestuur op de hoogte gebracht van de voortgang van het project. Hoewel er duidelijk vooruitgang is, zijn de haalbaarheid, robuustheid en de planning nog wel zorgpunten voor het VO.

Naast deze onderwerpen en de thema's die in het oordeel over het bestuurlijk handelen terugkomen heeft het verantwoordingsorgaan over meer onderwerpen gesproken. Een aantal hiervan staat hierna weergegeven.

OP DE AGENDA VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN IN 2022

UITGEBRACHTE ADVIEZEN

Het verantwoordingsorgaan bracht in 2022 vier formele adviezen uit aan het bestuur. Een toelichting op elke adviesaanvraag is opgenomen in het oordeel over het bestuurlijk handelen (zie hoofdstuk 5).

ADVIESAANVRAAG	STREKKING ADVIES	BELANGENAFWEGING
Collectieve waardeoverdracht Ondernemingspensioenfonds MN	Positief advies	Evenwichtig
Premiebesluit 2023 (basis- en excedentregeling)	Positief advies	Evenwichtig
Beloningsbeleid per 1 januari 2023	Positief advies	Evenwichtig
Verlenging bedrijfstakuitvoeringsovereenkomst (buo)	Positief advies	Evenwichtig

ZELFEVALUATIE

In april 2022 heeft de zelfevaluatie plaatsgevonden met het toenmalige verantwoordingsorgaan. Het belangrijkste doel van de evaluatie was het doen van aanbevelingen voor het nieuwe verantwoordingsorgaan dat per mei 2022 van start ging. Onderwerpen die met elkaar zijn besproken zijn o.a. efficiëntie en effectiviteit van de vergaderingen, maar ook het op korte termijn op peil brengen van het kennisniveau van de nieuwe vo-leden.

VOORDRACHT BESTUURSLEDEN NAMENS DE PENSIOENGERECHTIGDEN

De twee bestuursleden namens de pensioengerechtigden worden voorgedragen door de gepensioneerdengleding van het verantwoordingsorgaan. De termijnen van beide bestuursleden liepen af per 1 juli 2022. Na installatie van het nieuwe vo is deze geleding gestart met de voorbereiding voor de benoeming van deze bestuursleden. De geleding is daarbij ondersteund door een extern werving- en selectiebureau. Dit heeft geleid tot benoeming van mevrouw M.B. van Veldhuizen en herbenoeming van de heer J.J.P. Schouten. Het vo wil de heer P.D. Amels graag bedanken voor zijn inzet tijdens de voorgaande vier jaar.

GOVERNANCE VO

Het vo heeft de eigen governance geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een duidelijker taakomschrijving van de voorzitter en de vice-voorzitter en tot het idee om wanneer nodig een tweede vice-voorzitter te benoemen.

GEPENSIONEERDENBIJEENKOMSTEN

Het vo is blij dat de pensioenconsulenten weer live gesprekken kunnen voeren met deelnemers en dat de gepensioneerdensbijeenkomsten weer in fysieke vorm zijn hervat. Het vo is positief over de nieuwe opzet van deze bijeenkomsten, die goed aansluiten bij de vragen die bij gepensioneerde deelnemers leven. Het feit dat bestuursleden zelf op het podium staan om vragen te beantwoorden, wordt duidelijk door het publiek gewaardeerd. Daarnaast vindt het vo het een positieve ontwikkeling dat de (vice-)voorzitter van het vo in de gelegenheid wordt gesteld om iets over het vo te vertellen.

Gezien de positieve ervaringen met de gepensioneerdenuitkomsten heeft het vo het bestuur gevraagd om ook te kijken naar andere doelgroepen voor het houden van bijeenkomsten en/of webinars. Er vinden al webinars plaats voor deelnemers die aan de vooravond van hun pensionering staan.

STAGIAIRES

Het PensioenLab – een initiatief van de vakorganisaties dat jongeren enthousiast wil maken voor een functie in een bestuur, verantwoordingsorgaan of ander gremium binnen een pensioenfonds – heeft PMT gevraagd om stageplaatsen. Dit heeft geresulteerd in twee jongeren die in 2022 een aantal vergaderingen bijwoonden van de bestuurscommissie Pensioenen van PMT en van het verantwoordingsorgaan. Het vo vindt het positief om op deze manier een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van jongere mensen in de pensioensector en hen te motiveren voor een bestuurs- of vo-lidmaatschap.

OVERZICHT VERLOOP VAN ACTUELE DEKKINGSGRAAD

In het jaarverslag van PMT wordt het verloop van de dekkingsgraad voor de jaren 2021 en 2022 weergegeven. Een deel van het vo hecht eraan dat dit voor een periode van 8 jaar zichtbaar is. Hierna is daarom een 8-jaars tabel opgenomen.

BOEKJAAR	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BEGINSTAND BOEKJAAR	103,0%	97,5%	97,2%	102,2%	99,4%	99,1%	96,3%	106,7%
Inkoop nieuwe aanspraken (premie-effect)	-0,9%	-0,3%	-0,6%	-0,7%	-0,7%	-1,3%	-0,9%	-1,1%
Uitkeringen	0,1%	-0,1%	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,1%
Toeslagverlening of verlaging	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-4,3%
Beleggingsresultaat	2,2%	10,7%	4,2%	0,5%	18,6%	10,9%	4,0%	-29,0%
Wijziging RTS	1,3%	-9,5%	1,4%	-4,9%	-15,4%	-13,1%	7,2%	52,3%
Overige oorzaken	-8,2%	-1,1%	0,1%	2,3%	-2,8%	0,7%	0,2%	-18,0%
EINDSTAND BOEKJAAR (BEREKEND)	97,5%	97,2%	102,2%	99,4%	99,1%	96,3%	106,7%	106,7%

5 OORDEEL BESTUURLIJK HANDELEN

EEN NIEUW VO PER MEI 2022

Conform de statuten van het PMT moeten er na een periode van 4 jaar verkiezingen gehouden worden voor de benoeming van vo-leden. Hierbij geldt de volgende zetelverdeling: 8 zetels namens de deelnemers, 5 zetels namens de pensioengerechtigden en 3 zetels namens de werkgevers. De zetels namens de werkgevers worden ingevuld door de werkgeversorganisaties.

De verkiezingen hebben in maart 2022 plaatsgevonden. Er zijn 4 vertegenwoordigers namens de deelnemers en 3 vertegenwoordigers namens de pensioengerechtigden herkozen en er zijn 6 nieuwe leden geïnstalleerd. De 3 leden namens de werkgevers zijn herbenoemd. Hiermee blijft de opgebouwde kennis voor het vo behouden. Het nieuwe vo is in mei 2022 geïnstalleerd. Met de verkiezing van een aantal nieuwe leden wordt de continuïteit in de toekomst mogelijk gemaakt.

OORDEELSVORMING

Eén van de belangrijkste taken van het verantwoordingsorgaan (vo) is het geven van een oordeel over het bestuurlijk handelen van PMT over het afgelopen jaar en de toekomstplannen van het bestuur voor het komend jaar. De basis daarvoor ligt enerzijds in een goede en tijdige informatievoorziening vanuit het bestuur van PMT en anderzijds in een kritische vraagstelling vanuit het vo.

VERGADERINGEN 2022

In 2022 kwam het verantwoordingsorgaan 13 keer in vergadering bijeen, waarvan 10 keer aansluitend ook met een afvaardiging van het bestuur. De raad van toezicht (rvt) woonde 3 vo-vergaderingen bij, waarbij naast toezichtthema's ook pensioenontwikkelingen centraal stonden.

Er werden 2 themabijeenkomsten georganiseerd, waarvan 1 met het bestuur van PMT. De themabijeenkomst voor het vo stond in het teken van het nieuwe pensioenstelsel. De bijeenkomst met het bestuur was enerzijds een kennismakingsbijeenkomst voor de nieuwe vo-leden en anderzijds een verdiepingsbijeenkomst over het nieuwe pensioenstelsel en het daarbij behorende beleggingsbeleid.

Het vo hanteert een proactieve houding ten aanzien van het bestuur en brengt regelmatig onderwerpen en ontwikkelingen onder de aandacht die een direct raakvlak hebben met de deelnemers. Het vo ervaart dat onderwerpen in openheid kunnen worden besproken en dat vragen waar mogelijk worden beantwoord. Mede hierdoor kan de samenwerking met het bestuur als positief en constructief worden aangeduid. Het contact met de rvt is in 2022 uitgebreid: naast de vergaderingen over het interne toezicht deelt de rvt zijn visie op de ontwikkelingen in de pensioensector ten minste eenmaal per jaar met het vo.

TERUGBLIK OP OORDEEL VERANTWOORDINGSORGAAN 2021

In het oordeel over 2021 heeft het vo een aantal aanbevelingen meegegeven aan het bestuur van PMT. Een belangrijke aanbeveling betrof het blijven betrekken van het vo bij de actualiteiten en voorbereidingen ten aanzien van de wet Toekomst Pensioenen (WTP). Het bestuur heeft deze aanbeveling opgevolgd door het vo ook in 2022 mee te nemen in de actualiteiten en voorbereidingen op het nieuwe stelsel, waaronder een terugkoppeling van de gesprekken met de sociale partners. Dit vond plaats zowel tijdens vergaderingen als tijdens een gezamenlijke themadag van vo en bestuur.

Een ander punt in het oordeel over 2021 betrof de oproep van het vo om naast de fysieke bijeenkomsten ook online bijeenkomsten te blijven organiseren. Ook hieraan is gevolg gegeven. Het vo is van mening dat dit een goede toevoeging is aan de communicatiemiddelen van PMT.

Op het gebied van verantwoord beleggen adviseerde het vo om het ingezette beleid voort te zetten met specifieke aandacht voor bedrijven die in de fossiele sector actief zijn. Het vo constateert dat het in 2022 tot een intensivering van de gesprekken is gekomen met dit soort bedrijven en dat deze aanbeveling ook is opgevolgd.

Ten slotte vroeg het vo in het oordeel over 2021 het bestuur om de toelichting op bestuursbesluiten uit te breiden. Het vo concludeert over 2022 dat het bestuur daarin stappen heeft genomen, maar dat op dit vlak verdere verbetering mogelijk is. Deze aanbeveling komt terug in het oordeel over 2022.

OORDEEL VERANTWOORDINGSORGAAN 2022

Het vo spiegelt het oordeel over het bestuurlijk handelen van het bestuur in 2022 bij voorkeur aan de strategische ambities van PMT. Het bestuur heeft deze ambities per eind december 2021 herijkt en begin 2022 besproken met het vo. Het vo waardeert het dat het de mogelijkheid kreeg om hierover mee te praten. Hieronder is per strategische ambitie een korte toelichting en een oordeel gegeven.

AMBITIE: EEN GOED PENSGOEN

PMT draagt – tegen een gegeven premie – zorg voor een goed aanvullend inkomen voor deelnemers bij ouderdom en biedt ook financiële bescherming aan mensen die tijdens hun actieve loopbaan worden geconfronteerd met situaties waarin moet worden teruggevallen op het fonds, zoals bij overlijden, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. PMT streeft hierbij naar stabiliteit in uitkeringen en opbouw en naar waardeverastheid. Om dit te bereiken geeft PMT uitvoering aan een collectieve, verplicht gestelde regeling waarin we risico's met elkaar delen. PMT doet dit zonder winstooqmerk.

FINANCIËLE POSITIE PMT

Het vo maakt zich blijvend zorgen over de financiële positie van het fonds, ook met het oog op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. In 2022 daalde het vermogen van PMT met bijna € 27 miljard. Dit werd onder meer veroorzaakt door geopolitieke ontwikkelingen zoals de oorlog in Oekraïne, de fors toenemende inflatie en de risicohouding van PMT waarbij is gekozen voor een hoge renteafdekking. Door de stijgende rente daalden de verplichtingen van het fonds waardoor PMT per saldo minder last had van de verliezen, maar dat neemt niet weg dat het vo dit met volle aandacht blijft volgen. Temeer omdat het streven naar een waardevast pensioen in het geding zou kunnen komen.

WET TOEKOMST PENSIOENEN

Net als in 2021 vormde de wet Toekomst Pensioenen (WTP) ook in 2022 een belangrijk punt van aandacht voor het vo. Het vo wordt goed betrokken bij de voortgang en krijgt elke vergadering een update van de stand van zaken, zowel inhoudelijk als procesmatig. Daarnaast zijn er themadagen voor het vo georganiseerd om de kennis over de diverse aspecten van de nieuwe wet up to date te houden. Het vo heeft het bestuur gevraagd om waar mogelijk nog meer aandacht te besteden aan de communicatie over de WTP.

Het vo is van mening dat helder moet worden uitgelegd wat de WTP voor de deelnemer betekent, zowel de positieve als de eventuele negatieve punten van de nieuwe wet. Voor veel deelnemers en pensioengerechtigden is en blijft pensioen immers ingewikkelde materie.

PREMIEBESLUIT 2023

Het bestuur heeft het opbouwpercentage 2023 vastgesteld op 1,826% en daarmee geen gebruik gemaakt van de bevoegdheid op grond van de bedrijfstakuitvoerings-overeenkomst (buo) om het opbouwpercentage te verlagen met het oog op de dekkingsgraad. Tevens is ervoor gekozen om de prudentieafslag van 0,1% in het verwacht reëel rendement te laten vervallen, zodat de (gedempte) kostendekkende premie wordt gebaseerd op een rekenrente van 1,64%. In de afgelopen jaren is een prudentieafslag van 0,1% toegepast omdat vanwege de lage rente een reëel rendement van 1,64% niet haalbaar werd geacht en de premiedekkingsgraad flink lager was dan 100%. Inmiddels is de rente gestegen waardoor voor 2023 de premiedekkingsgraad nu ruim boven de 100% ligt en gerekend kan worden met 1,64% in plaats van 1,54% verwacht rendement. Daarmee kan voor de basisregeling de opbouw worden vastgesteld op 1,826%. Ook voor de excedentregeling kan in 2023 worden gerekend met een verwacht reëel rendement van 1,64%. Dit leidt tot een opbouw van 1,42% in de lage variant van de regeling en 1,76% in de hoge variant. Het verantwoordingsorgaan heeft positief geadviseerd over het premiebesluit. De belangrijkste argumenten daarvoor waren enerzijds dat de opbouw het maximale is wat technisch mogelijk is en anderzijds dat er is aangesloten bij bestendig beleid.

INDEXATIEBELEID

Het bestuur heeft besloten tot een tussentijdse indexatie van 1,29% per 1 oktober 2022 en een indexatie van 4,2% per 1 januari 2023. Het vo onderschrijft dat het bestuur heeft gekozen voor het maximale wat verantwoord mogelijk was in het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Tegelijkertijd beseft het vo ook dat deze indexaties onvoldoende zijn om de hoge inflatie te compenseren waarmee de achterban van het fonds dagelijks te maken heeft. De verleende indexaties kunnen echter ook negatieve gevolgen hebben voor de uitgangspositie richting de pensioentransitie.

Het vo heeft de processen rondom de indexatiebesluiten als wisselend ervaren. Enerzijds vindt het vo het positief dat het bestuur de dilemma's waarvoor men stond vooraf heeft gedeeld met het vo. Anderzijds had een deel van het vo moeite met het feit dat de pers min of meer tegelijk met het vo en de deelnemers is geïnformeerd over het indexatiebesluit. Het vo heeft daarnaast aangegeven dat de gevolgen voor de verschillende leeftijdsgroepen (generatie-effecten) op de website uitgebreider weergegeven hadden kunnen worden.

ABTN

De Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) geeft de centrale criteria aan op basis waarvan het (financiële) beleid van PMT wordt gevoerd. Dit document wordt elk jaar geactualiseerd. De ABTN wordt elk jaar ook besproken met het vo. Het vo vindt dat alle deelnemers van PMT dit zouden moeten kunnen inzien en heeft het bestuur geadviseerd om de ABTN voortaan op de website te plaatsen. Het bestuur heeft dit advies overgenomen. Met ingang van februari 2023 is het document op de downloadpagina van de PMT-website te vinden.

VERLENGING BEDRIJFSTAKUITVOERINGSOVEREENKOMST (BUO)

Het vo is positief over het feit dat de buo is verlengd tot aan de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en dat sociale partners rekening hebben gehouden met de voorwaarden die PMT vooraf had gesteld voor de opdrachtaanvaarding. Het proces rondom de adviesaanvraag aan het vo is goed verlopen en het vo heeft positief geadviseerd.

COLLECTIEVE WAARDEOVERDRACHT ONDERNEMINGSPENSIOENFONDS MN

De medewerkers van MN zijn met ingang van 1 januari 2022 deelnemer geworden bij PMT. In het kader daarvan heeft het bestuur van het Ondernemingspensioenfonds MN (Opf MN) gevraagd om de tot die tijd opgebouwde rechten en uitkeringen bij het opf MN over te dragen aan PMT.

Bij een collectieve waardeoverdracht van meer dan 0,5% van het belegd vermogen moet het vo advies uitbrengen. Het vo was van mening dat de onderliggende informatie niet volledig genoeg was om tot een advies te komen. Na dit rappel verstrekte het bestuur aanvullende informatie en bracht het vo een positief advies uit over deze collectieve waardeoverdracht.

AMBITIE: EVENWICHTIG BELEGGINGSBELEID

Het beleggingsbeleid van PMT is erop gericht om voldoende rendement op het belegde vermogen te behalen om zo een betaalbaar pensioen te combineren met het streven naar een stabiel en waardevast pensioen. Er wordt niet meer risico genomen dan nodig is.

BELEID RENTEAFDEKKING

PMT is een lange-termijnbelegger met een lange-termijnbeleggingsbeleid. Eén van de keuzes binnen het beleggingsbeleid betreft een hoge renteafdekking. Op langere termijn kan dit positief uitpakken, maar op dit moment werkt de renteafdekking remmend op de vermogensgroei van het fonds. Enkele vo-leden twijfelen daardoor aan de keuze voor een hogere renteafdekking. Dit geluid is in het verslagjaar een aantal keer onder de aandacht gebracht van het bestuur, waarna het bestuur de gemaakte keuzes nader heeft toegelicht. Het vo heeft kennis genomen van deze toelichting.

AMBITIE: INTEGER, BETROUWBAAR EN WENDBAAR

Onze gepensioneerden, deelnemers en werkgevers ervaren dagelijks een excellente en passende dienstverlening. In onze werkzaamheden zijn onze ambities herkenbaar en wij werken daarbij als vanzelfsprekend binnen de grenzen van de wetgeving en komen onze afspraken na. Waar nodig of gewenst passen wij onze dienstverlening snel aan, aan de wijzigende omstandigheden of behoeften van onze doelgroepen.

VERNIEUWING PENSIOENADMINISTRATIE

Het vo is nog steeds positief over de samenwerking die pensioenuitvoerder MN in 2021 is aangegaan met PGGM, de uitvoeringsorganisatie van het pensioenfonds Zorg en Welzijn, om gebruik te maken van het administratiesysteem van PGGM. Hiermee heeft MN – en daarmee PMT – belangrijke uitvoeringsrisico's verminderd: het nieuwe systeem brengt de gewenste vernieuwing op het gebied van pensioenadministratie. Het vo is gedurende 2022 tijdens elke vergadering met het bestuur op de hoogte gebracht van de voortgang van het project. Hoewel er duidelijk vooruitgang is, zijn de haalbaarheid, robuustheid en de planning nog wel zorgpunten voor het vo. Het vo vindt dit een kritisch aandachtspunt en verwacht van het bestuur dat men dit traject intensief blijft monitoren en sturen.

VISIE OP UITVOERING 2030

Begin 2022 besprak het bestuur zijn visie op de uitvoering van de PMT-pensioenregeling, met een horizon van 2030: voorbij de invoering van het nieuwe pensioenstelsel. Het vo had hierop in 2021 al input gegeven. Belangrijke elementen in de visie zijn welke producten en diensten PMT in 2030 aan deelnemers, werkgevers en pensioengerechtigden wil aanbieden op het gebied van klantbediening, vermogensbeheer en administratie. De visie vormt input voor het uitbestedingskader van PMT naar de uitvoeringsorganisatie, maar betreft niet de pensioenregeling zelf. De invulling van de regeling ligt bij sociale partners. Het vo waardeert en is positief over het feit dat PMT al verder denkt dan de invoering van de nieuwe pensioenwet (WTP) en dit al in een vroeg stadium heeft gedeeld met het vo.

AANPASSING COMMISSIESTRUCTUUR

Het bestuur van PMT heeft in 2022 besloten om per 1 januari 2023 de bestuurlijke commissies terug te brengen tot twee commissies die de kernactiviteiten van het fonds betreffen: Pensioenen en Beleggingen. Het vo is hierover bijgepraat door het bestuur. Eén van de wijzigingen is dat de commissie Communicatie & Dienstverlening opgaat in de commissie Pensioenen. Het vo is van mening dat de commissie Communicatie & Dienstverlening een belangrijke rol heeft, zeker met het oog op de toekomstige ontwikkelingen. Het vo meent daarom dat een aparte commissie Communicatie & Dienstverlening toegevoegde waarde heeft. Het bestuur heeft toegezegd dit na één jaar te evalueren.

AMBITIE: PROACTIEF EN ZICHTBAAR

We dragen zichtbaar bij aan het maatschappelijk debat over pensioenen en laten zien dat wij de belangen behartigen van alle belanghebbenden. Wij bieden relevante informatie op een begrijpelijke manier naar onze werkgevers, deelnemers en gepensioneerden over ontwikkelingen in het pensioendomein. De achterban waardeert onze proactieve en zichtbare aanpak en gedrag hetgeen bijdraagt aan het vertrouwen in PMT.

COMMUNICATIE OVER GEVOLGEN WTP

De vo-leden ervaren dat de gevolgen van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel lastig te begrijpen zijn. Het vo heeft daarom bij het bestuur aangedrongen om te onderzoeken of PMT naast het verstrekken van algemene communicatie ook gericht naar de verschillende leeftijdsgroepen kan communiceren. Vooral voor deelnemers die 50-55 jaar of ouder zijn en voor pensioengerechtigden is het belangrijk om te weten wat de gevolgen zijn voor hun naderende pensionering c.q. hun pensioenuitkering.

ZICHTBAARHEID IN DE MEDIA

Het vo ontvangt regelmatig een overzicht van de publicaties die PMT heeft geïnitieerd. Het vo is positief over de zichtbaarheid van PMT in de media, zowel over de (inhoudelijke) publicaties over het fonds zelf als over de positionering van beide voorzitters.

AMBITIE: LAAGDREMPELIG EN BETROKKEN

Deelnemers, werkgevers en pensioengerechtigden voelen zich gekend, begrepen en geholpen door PMT. Wij verplaatsen ons in hun wensen en behoeften en tonen dat in onze houding, gedrag en acties. We zijn zowel digitaal als in persoonlijk contact makkelijk bereikbaar. Wij helpen deelnemers en werkgevers bij pensioenvraagstukken en bij het maken van belangrijke keuzes over hun pensioen. Deelnemers en werkgevers ervaren op deze manier dat PMT voor hen klaarstaat.

IN VERBINDING BLIJVEN MET DE ACHTERBAN

Het vo is blij dat er weer live bijeenkomsten kunnen plaatsvinden na COVID-19. Pensioenconsulenten kunnen weer fysieke gesprekken met deelnemers voeren en de gepensioneerd bijeenkomsten kunnen weer door het hele land plaatsvinden. Het vo is positief over de nieuwe opzet van deze bijeenkomsten, die goed aansluiten bij de vragen die bij gepensioneerde deelnemers leven. Het feit dat bestuursleden zelf op het podium staan om vragen te beantwoorden, wordt duidelijk door het publiek gewaardeerd. Daarnaast vindt het vo het een positieve ontwikkeling dat de (vice-)voorzitter van het vo in de gelegenheid wordt gesteld om iets over het vo te vertellen.

In de pandemieperiode heeft PMT gebruik gemaakt van digitale communicatiemiddelen als webinars, online uitzendingen en videobellen met deelnemers. Het vo is met PMT van mening dat deze communicatievormen een waardevolle aanvulling zijn op de fysieke bijeenkomsten en afspraken en vindt het een goede ontwikkeling dat deze ook in 2023 zullen worden voortgezet.

AMBITIE: PENSIOEN OP VERANTWOORDE WIJZE

PMT stelt zich tot doel om binnen de kaders van de risicohouding, aanvaardbare kosten en het streven naar overrendement te voldoen aan de eisen van ESG-integratie. Daarbij streeft PMT ernaar om negatieve maatschappelijke effecten van zijn beleggingen te voorkomen. Waar mogelijk wil PMT positieve maatschappelijke impact realiseren, onder andere door bij te dragen aan een inclusieve energietransitie. Bij de vormgeving van het beleggingsbeleid houdt PMT zo veel mogelijk rekening met deelnemersvoorkeuren.

VERANTWOORD BELEGGEN BELEID

Het vo is positief over de verdere ontwikkeling van het verantwoord beleggen beleid van PMT. Vooral het stellen van reductiedoelstellingen per sector en het engagement-programma Fossiel zijn in het oog springende beleidsonderdelen, die ook veel media-aandacht hebben gegenereerd. Het vo waardeert dat PMT op dit gebied één van de voorlopers is, waarbij het beleid enerzijds goed aansluit op de wensen van de mensen in de sector Metaal en Techniek en anderzijds geen concessies worden gedaan aan de rendementseisen.

KOSTENNIVEAU

Het vo vindt de kostenontwikkeling van de pensioenuitvoering net als in 2021 nog steeds zorgelijk. Voor het vo blijft voorop staan dat deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers – in het bijzonder kleine werkgevers zonder HR-afdeling – op een bij hen passende manier informatie krijgen over het PMT-pensioen. Voor het vo is vooral een kwalitatief goede dienstverlening van belang tegen een acceptabel kostenniveau: welk niveau van dienstverlening wordt geleverd tegen welke kosten. De pensioenconsulenten spelen daarin een belangrijke rol, evenals een robuuste en betrouwbare pensioenadministratie. De investeringen voor de noodzakelijke nieuwe pensioenadministratie en de schaalnadelen die zijn ontstaan door het wegvallen van het pensioenbeheer van PME voor MN zorgen ervoor dat het kostenniveau in 2022 is gestegen en naar verwachting de komende jaren nog verder zal stijgen.

Het vo adviseert het bestuur om de kostenstijging zo beperkt mogelijk te houden en hecht eraan dat de kosten in verhouding blijven staan tot andere grote pensioenfondsen. Het vo zal hiervoor onder meer de resultaten van de CEM-benchmark – waarin de kosten van pensioenfondsen onderling worden vergeleken – blijven volgen. Het vo ziet in dit verband de samenwerking tussen MN en PGGM op het vlak van ICT als een positieve stap en gaat ervan uit dat dit bijdraagt aan een noodzakelijke kostenverlaging in de toekomst.

Daarnaast heeft het vo uitgebreid stilgestaan bij de kosten die gemoeid zijn met de private equity beleggingen van PMT. Het vo vindt de vergoedingen hoog, maar begrijpt dat PMT dit niet alleen kan aanpassen en vindt het geen reden om uit private equity te stappen. Het vo vindt deze kosten acceptabel zolang de rendementen gemiddeld genomen hoog genoeg zijn om deze hoge kosten te kunnen verantwoorden. Dit blijkt in de praktijk het geval, aangezien PMT eist dat er minimaal 8% behaald moet zijn om over te kunnen gaan tot het betalen van prestatievergoedingen.

Het vo vindt het wel belangrijk dat er wordt belegd volgens de beleidslijn van PMT, waarin *financial engineering* niet is toegestaan. De kritiek op deze stijl is dat private equity partijen gebruik maken van excessieve externe schuld bij overnames, waardoor ze de balans van de onderneming verzwakken en bedrijven in ontredde staat achterlaten. In het beleid van PMT wordt uitdrukkelijk gekeken of de private equity beheerder de lange termijn gezondheid van de onderneming en de waardecreatie hierbij als uitgangspunt heeft.

ALGEMEEN OORDEEL 2022

Samenvattend geeft het verantwoordingsorgaan een positief oordeel over het handelen van het bestuur in 2022. Het vo waardeert de betrokkenheid bij en openheid van het bestuur naar het vo. De toekenning van indexatie per 1 oktober 2022 en per 1 januari 2023 zijn op korte termijn gunstig voor de deelnemers van PMT, al heeft het vo ook oog voor mogelijke negatieve effecten daarvan voor de overgang naar het nieuwe stelsel. Positieve ontwikkelingen in 2022 waren de verbetering van het risicomanagement, de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel, de samenwerking met PGGM in de vernieuwing van de pensioenadministratie en het verantwoord beleggen beleid. Desondanks blijft de financiële positie van het fonds, nu en voor de (nabije) toekomst, een belangrijk punt van zorg voor het vo.

VOORUITBLIK

Het vo is van mening dat 2023 een uitdagend jaar is voor PMT. Niet alleen staat de besluitvorming over de invoering van de wet Toekomst Pensioenen op de agenda, maar de verdere vernieuwing van de pensioenadministratie zal ook veel aandacht van het bestuur vragen.

PENSIOENAKKOORD / WET TOEKOMST PENSIOENEN (WTP)

Het vo kan zich vinden in de manier waarop het bestuur van PMT dit project aanpakt en verwacht dat de informatievoorziening aan het vo en de nauwe betrokkenheid van het vo bij de ontwikkelingen ook in 2023 wordt voortgezet.

VERNIEUWING PENSIOENADMINISTRATIE

Het vo is positief over de samenwerking tussen MN en PGGM. Het vo verwacht eenzelfde transparantie over deze samenwerking en de voortzetting daarvan als in 2022 heeft plaatsgevonden. Het vo is voorstander van deze samenwerking en adviseert het bestuur om deze ook op het vlak van de WTP-voorbereiding voort te zetten.

KOSTENNIVEAU

PMT heeft van MN de toezegging gekregen dat men de uitvoeringskosten zo laag mogelijk houdt. Ook PMT zal hiervoor een uiterste inspanning leveren. Het vo spreekt de hoop uit dat de inzet van zowel MN als PMT in de toekomst leidt tot een kostenniveau dat weer op of onder de benchmark ligt.

VERANTWOORD BELEGGEN

Het vo is tevreden over de plannen van het bestuur ten aanzien van de impact-investeringen die uitvoering geven aan de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties en over de voorgenomen introductie van de 'Portefeuille van Morgen' waarmee PMT zich nog meer gaat richten op de ESG-thema's die voor PMT relevant zijn.

ALGEMEEN

Het vo roept het bestuur op om het vo zoveel mogelijk proactief te blijven informeren over de ontwikkelingen in het algemeen en het vo tijdig te betrekken bij de besluitvorming en de daaruit voortvloeiende adviesaanvragen voor het vo. Daarbij doet het vo een appèl op het bestuur om het vo zo zorgvuldig en volledig mogelijk te informeren over voorgenomen bestuursbesluiten. Bijvoorbeeld door de uitgangspunten voor de besluitvorming op te nemen, alternatieven te benoemen, de risico-opinie weer te geven en een uitgebreide omschrijving van de bestuurlijke afwegingen die tot het voorgenomen besluit hebben geleid, mee te geven in de adviesaanvragen aan het vo.

Daarnaast benadrukt het vo het belang van heldere, uitgebreide en frequente communicatie over het nieuwe pensioenstelsel in het algemeen en de pensioenregeling van PMT in het bijzonder. Deelnemers moeten begrijpen wat er verandert en welke gevolgen dat heeft voor hun persoonlijke situatie, zowel in positieve als eventuele negatieve zin.

6 CONTACT MET HET VERANTWOORDINGSORGAAN

We gaan als verantwoordingsorgaan graag met deelnemers en gepensioneerden van PMT in gesprek. Dat doen we op verschillende manieren.

WAAR ZIJN WE TE VINDEN?

Er is altijd een delegatie van het vo aanwezig tijdens de **gepensioneerdenbijeenkomsten** die PMT door het hele land organiseert. Data, tijden en locaties staan op de website van PMT.

Tijdens elke gepensioneerdenbijeenkomst stelt het vo zich tijdens het officiële deel van het programma voor, zodat aanwezigen na afloop weten wie zij kunnen aanspreken.

PMT overweegt om ook voor andere doelgroepen bijeenkomsten te gaan organiseren. Als dat gebeurt, zal ook daar een vertegenwoordiging van het vo aanwezig zijn.

SCHRIFTELIJK CONTACT

Het verantwoordingsorgaan heeft een eigen mailadres binnen PMT. De mail wordt dagelijks gelezen. U kunt ons een email sturen via verantwoordingsorgaan@pmt.nl.

Heeft u geen mailadres? Dan kunt u ons ook schrijven. Ons contactadres is:

Verantwoordingsorgaan PMT
Postbus 30020
2500 GA Den Haag

Neemt u in uw bericht ook even uw contactgegevens mee? Dan weten we hoe we u kunnen bereiken.

MEER INFORMATIE? KIJK OP ONZE WEBSITE!

Het verantwoordingsorgaan heeft een eigen pagina op de [website](#) van PMT.

BIJLAGE: SAMENSTELLING VERANTWOORDINGSORGAAN PMT 2022

VERANTWOORDINGSORGAAN TOT 1 MEI 2022¹

LEDEN VAN WERKNEMERSZIJDE

De heer M. de Koomen (47 jaar)	De Unie, vakbond voor industrie en dienstverlening – <i>voorzitter</i>
De heer V. Amiabel (36 jaar)	CNV
Mevrouw I. Bussem (51 jaar)	op persoonlijke titel
De heer R. Kleine (62 jaar)	FNV
De heer A. van Maurik (68 jaar)	CNV
De heer L. Rolf (61 jaar)	op persoonlijke titel
De heer G.H. Verberne (66 jaar)	FNV
De heer J. Wolthuis (68 jaar)	FNV

LEDEN VAN WERKGEVERSZIJDE

De heer M. van den Bos (62 jaar)	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek
De heer R. Carton (59 jaar)	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek
De heer J.A. Vaas (67 jaar)	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek

LEDEN NAMENS DE PENSIOENGERECHTIGDEN

De heer J.C.P. Marcelis (81 jaar)	VG-PMT – <i>vice-voorzitter</i>
De heer R. Bernsen (71 jaar)	VG-PMT
De heer R.K. Nieuwenhuis (70 jaar)	op persoonlijke titel
De heer R.E.A. Surig (76 jaar)	KBO-PCOB
De heer D.N.P.R. Tak Labrijn (73 jaar)	VG-PMT

VERANTWOORDINGSORGAAN PER 1 MEI 2022¹

LEDEN VAN WERKNEMERSZIJDE

De heer M. de Koomen (47 jaar)	CNV – <i>voorzitter</i>
De heer E. Helwerda (52 jaar)	Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek
De heer R. Kleine (62 jaar)	FNV
Mevrouw C. Koekkoek (32 jaar)	op persoonlijke titel
De heer L. Rolf (61 jaar)	Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek
Mevrouw S. Sanders (49 jaar)	op persoonlijke titel
De heer J. Tourrich (40 jaar)	Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek
De heer G.H. Verberne (66 jaar)	FNV

LEDEN VAN WERKGEVERSZIJDE

De heer M. van den Bos (62 jaar)	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek
De heer R. Carton (59 jaar)	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek
De heer J.A. Vaas (67 jaar)	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek

LEDEN NAMENS DE PENSIOENGERECHTIGDEN

De heer R. Bernsen (71 jaar)	VG-PMT – <i>vice-voorzitter</i>
De heer P. Borgman (66 jaar)	FNV
De heer J.C.P. Marcelis (81 jaar)	VG-PMT
De heer R.K. Nieuwenhuis (70 jaar)	op persoonlijke titel
Mevrouw A. Wieman – Hesterman (68 jaar)	op persoonlijke titel

¹ De genoemde leeftijden zijn de leeftijden per 31 december 2022.